

Om bogen

'Markante forældre – en bog til lærere og pædagoger om at håndtere forældre med store krav og stærke følelser', Dansk Psykologisk Forlag, 168 sider, vejl. pris. 280 kr. Bogen kortlægger de markante forældres motivation og viser med baggrund i Daniel N. Sterns udviklingspsykologi, hvordan deres adfærd påvirker børnene. Den henvender sig til lærere og pædagoger og andre faggrupper, der har kontakt til forældre. Men også forældre, både de markante og alle andre, kan også få en masse ud af at læse bogen, skriver forlaget.

Om forfatteren

Rikke Yde Tordrup er, udover at være forfatter til flere fagbøger, uddannet psykolog. I de seneste 20 år har hun rådgivet og undervist lærere og pædagoger i forældresamarbejde, et emne, som hun også holder foredrag om.

Foto: Pressefoto

Byg bro til de markante forældre

De såkaldt markante, stærkt engagerede forældre vil meget langt for deres børn, og du kan komme i klemme, hvis du ikke argumenterer med din faglighed. Hvis I kæmper sammen, kan de blive fantastiske ambassadører, mener forfatter til ny bog.

Du kender dem som de veluddannede, velformulerede og velorienterede. De er selvudnævnte eksperter, der markerer sig langt ind i institutionens hverdag med ønsker om individuelle særregler som speciel kost, speciel pædagogik og specielle vinke- og putteritualer.

»Mange pædagoger er bange for de markante forældre. Med god grund. Hvis de oplever, at du ikke ser dem og deres barn, kan de gøre helvede hedt for dig,« siger psykolog Rikke Yde Tordrup.

Hun er privatpraktiserende psykolog, specialist i klinisk børnepsykologi og holder foredrag om forældresamarbejde. Hun har også skrevet en bog om at håndtere forældre med høje krav og stærke følelser.

»Markante forældre vil gå hele vejen for at give deres børn det allerbedste, og hvis de mener, at du er dårlig til dit arbejde, vil de gøre alt for at få dig fjernet. De har et stort netværk og bruger det gerne 'mund til mund', ligesom de er hurtige på de sociale medier. Markante forældre kan have adskillige sygdommeldinger på samvittigheden. De skyr ingen midler og finder sig ikke i noget,« siger hun.

I stedet for at lade sig afskrække kan pædagoger bruge de markante forældres evne til at engagere sig i deres barn konstruktivt, mener Rikke Yde Tordrup. For ofte dækker det enorme engagement over en usikkerhed, der kan bane vejen for et frugtbart samarbejde.

HER ER MOTIVERNE. Det er helt universelt, at der med forældrerollen følger usikkerhed:

Er vi mon i stand til at give vores barn det allerbedste? Den usikkerhed er ikke ny, men moderne forældre har ofte svært ved at blive beroliget af deres egen intuition.

»De vil hellere lytte til eksperter, og disse eksperter har mange forskellige svar og fraråder endda forældrene at søge beroligelse i tidligere generationer, fordi deres viden opleves som forældet af eksperterne.«

Rikke Yde Tordrup fortæller om pjecen 'Ti stille Bedste', som hun fik udleveret, da hun skulle være mor første gang. Her stod, at hun ikke længere kunne læne sig op ad sin mor og sin svigermor, fordi der var kommet ny viden, og at man i stedet skulle bruge specialister.

I forsøget på at være gode forældre og sikre sig, at barnet udvikler sig, som det skal, pløjer de sig derfor i stedet igennem stakkevis af litteratur om, hvad deres barn har brug for på det givne udviklingsstadium.

»Når moderne forældre føler sig usikre, forstærkes deres søgen efter at gøre 'det rigtige'. Har de først fundet det, ønsker de, at alle – også barnets vuggestue og børnehaver – indretter sig derefter,« forklarer Rikke Yde Tordrup.

Spektret for de markante forældre spænder bredt lige fra curlingforældre til tigerforældre, men uanset om de fejrer udfordringerne væk for deres børn, eller om de stiller store krav til deres præstationer, har de det til fælles, at de fylder meget. Uanset hvor meget tid pædagoger bruger på markante forældre, føler de sig sjældent anerkendt i det omfang, de synes, de fortjener. Til gengæld anerkender de markante forældre i høj grad hinanden

ved at tale om deres engagement i deres barns trivsel. Et engagement, der kan komme til udtryk i en kritik af de professionelle, forklarer Rikke Yde Tordrup.

»I jagten på anerkendelse kan de få pædagoger, som de ikke bryder sig om, til at sygemelde sig, eller de kan stille mistillidsvotum til lederne, så de kan ende med at blive fritstillet eller sige op. Men selvom det har voldsomme konsekvenser, positionerer de markante forældre sig ikke i en ond mening. De gør det for at være gode forældre,« understreger Rikke Yde Tordrup.

VEJEN TIL DIALOG. Selvom markante forældre med deres mange krav og meninger kan virke provokerende, må man som fagprofessionel være bevidst om ikke at forfalde til at skabe kategorier som 'dem' og 'os'. Det kan være fristende, da det giver en følelse af sammenhold med kollegerne, men det er ikke befordrende for et godt samarbejde med forældrene.

Rikke Yde Tordrups pointe er, at man som professionel har ansvar for at imødekomme forældrene. Forstå og rumme, at det, de mener, er til barnets bedste.

»Det er meget svært at sætte sig i en andens sted, mens man selv bliver kritiseret. Men ingen vil engagere sig på det niveau, hvis ikke de brændte for deres barn. Det kan godt være, at det, forældrene ønsker, lyder helt skørt, men kærligheden til barnet er altid til at få øje på,« siger Rikke Yde Tordrup.

»I stedet for at påføre hinanden skyld og skam og ramme hinandens stolthed skal ►

- vi bygge en bro af gode, fælles intentioner for de børn, vi har imellem os,« siger hun.

Derfor lyder et godt råd at undgå at virke opdragende på de markante forældre. Og det går heller ikke at lade en spids bemærkning sive ud mellem sidebenene, for eksempel at sige til en forælder, der hver dag bærer sit barn ind i institutionen, at barnet vel selv har ben.

»Hvis man åbner med den lille ironiske bemærkning, føler forældrene, at de har gjort noget forkert, og så slår de igen,« siger hun.

GIVER IKKE SIG SELV. I dag bruger pædagoger meget tid på at vinde de markante forældres tillid og bygge relationer til dem. Det sker dog ikke ved at være åben overfor alt eller give de markante forældre magt til at bestemme. Det sker ved, at du som pædagog er klar og tydelig i din faglighed og forventningsafstemmer. En forventning til en forælder bør følges op af en forklaring om, hvordan den ønskede handling er til gavn for barnets udvikling. Det kan for eksempel være, at det øger barnets selvværd selv at gå ind i vuggestuen.

Rikke Yde Tordrup oplever, at det kommer bag på mange professionelle, når de møder forældre, der sætter spørgsmålstejn ved, hvad deres barn får ud af at bidrage til fællesskabet. Det kan være en forælder, som ikke kan se, hvad hendes lille Julia får ud af at lege med et barn, som hun ikke har lyst til at lege med, eller deltage i en aktivitet, hun ikke føler for.

»Det giver da sig selv, tænker pædagogen måske, men det skal faktisk forklares,« siger Rikke Yde Tordrup.

»I stedet for at påføre hinanden skyld og skam og ramme hinandens stolthed skal vi bygge en bro af gode, fælles intentioner for de børn, vi har imellem os.«

Rikke Yde Tordrup, forfatter og psykolog

Derfor nytter det heller ikke at bede forældrene om at tage hensyn til fællesskabet for fællesskabets skyld.

»Disse ønsker vil kun give mening for dem, hvis det fremlægges i deres barns perspektiv.

For eksempel, at 'det vil lære Anna eller Peter gode sociale kompetencer, som de kan få stor glæde af fremover'.

GODE AMBASSADØRER. Hvis forældrene forstår, at du er god for deres børns udvikling, vil de nærmest gøre alt for dig og dine arbejdsvilkår, forklarer Rikke Yde Tordrup.

De vil også gerne vise omverdenen, at de er gode forældre, og du kan være sikker på, at de støtter jer på Facebook, Instagram og Twitter, og I får masser af 'gratis' reklame.

»Markante forældre har et stort netværk og kan i løbet af nul komma fem skaffe alt fra tomme mælkekartoner og stofrester til store sponsorater. De kan bygge haller og bage tusind boller, så hvis de bliver spændt rigtigt for jeres vogn, vil de være de bedste ambassadører, I kan ønske jer,« siger Rikke Yde Tordrup og understreger samtidig, at forældreinddragelse også kan løbe løbsk, så det bliver svært for forældrene at forstå, hvor grænsen går mellem involvering og indflydelse.

»Når forældrene afspadserer tre dage for at stå i et nedslidt lejrskolekøkken og sove i fællessal på en halvoppustet luftmadras, er det ikke så mærkeligt, at de får en masse meninger om institutionen og holdninger til, hvordan den kan forbedres. Dobbelttheden ved, at forældrene gerne må komme med mælkekartoner og bage boller, men ikke må komme ind i maskinrummet, er svær for dem at forstå,« siger Rikke Yde Tordrup.

Både gennem sin psykologpraksis og i arbejdet med sin bog har Rikke Yde Tordrup været vidne til, hvordan konflikter med de markante forældre har haft store konsekvenser for pædagoger. Ikke bare professionelt, men også privat og personligt.

Alligevel mener Rikke Yde Tordrup, at det kan hjælpe at forstå, at forældrenes helt uacceptable adfærd overvejende er drevet af et ønske om det bedste for deres barn. At der ikke er noget personligt i det.

»Jo bedre man som pædagog og leder kan undgå at føle sig ramt, jo nemmere er det at holde hovedet klart, og det er til gavn for det barn, som står imellem institutionen og sine markante forældre.« ■